

Tisztelt Képviselő-testület !

Kasuba István csorvási helytörténész kutató munkát végzett a Békéscsabai Császári és Királyi 101-es Gyalogezred katonai tevékenységéről.

Munkája során Gádorost érintő személyi eseményekkel is találkozott, melyet megosztott velünk.

Tudatta velünk, hogy a Békéscsabai katonai kórházban, több gádorosi katona súlyos sebesülése következtében a katonai kórházban elhunyt. Temetésükre a kórház közelében lévő temetőben került sor.

Ezeknek a gádorosi hősi halottaknak a Békéscsabai Hősi Temetőben készített obeliszken a nevük márványtáblába vésve megtalálható:

Birkás József
Bogár szabó Imre
Tatár Lajos
Inkovics János

A Cseh Köztársaság katonai levéltárában végzett kutatómunkája során, gádorosi születési hősihalottak adatlapjaival is találkozott :

Dongó Lajos
Udvarcsik József
Maczkó József
Nagy József
Rajeczki Pál
Üveges Mihály
Szabó János

Ezek a hősi halottak elesésük, halálkozásuk helyén kerültek eltemetésre.

A két közölt névsorból a Békéscsabai Katona Kórházban elhalt 4 hősi halott neve nem szerepel a Turul Emlékművön készített névsorban,

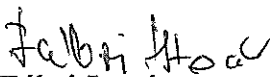
A Cseh Köztársaságban elhunyt és eltemetett hősihalottak közül 3-fő neve megtalálható a Turul Emlékműnél készített névsorban :

Rajeczki Pál
Szabó János
Üveges Mihály-é

Az lenne a helyes és célszerű, hogy a Turul Emlékműnél lévő névsorhoz utólagosan, a nem szereplő 8-fő hősihalott neve is pótlólag bevésésre kerülne.

Ismeretem szerint pályázat került beadásra az emlékmű felújítására , ez lehetőséget adhat arra, hogy a hiányzó nevek utólag bevésésre kerüljenek.

Gádosros 2017 február 25

Fábri István
települési-képviselő

I Világháborús + nevek.

Kedves Pista!

Eddig ismeretlen Gádorosi kötődésű I. Világháborús áldozatok kutatásával kapcsolatban szeretnék tájékoztatni. Hangsúlyozom, hogy az én szerény feladatom Kasuba István kutatómunkájából a Gádorosi adatok kigyűjtése volt. Kasuba István Csorvási helytörténész az I. Világháborúban komoly katonai és hadműveleti tevékenységet folytató Békéscsabai Császári és Királyi 101. es Gyalogezred kutatója.

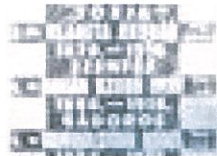
Munkája során több, Gádorost érintő felfedezést tett, melyeket megosztott velem.

1. Békéscsaba Hősök temetője.

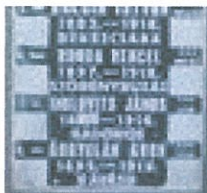
A Békéscsabai 101 es Gyalogezred a városban kórházat működtetett, ahol a harctéren megsérült és onnan hazaszállított katonák egy részének gyógyítását folytatták. Sajnos az akkori lehetőségek szerinti legjobb orvosi ellátás ellenére is igen magas volt a sebesültek kórházi gyógy ellátása közbeni elhalálozás. Az elhunytakat a kórház közelében lévő temetőbe helyezték végső nyugalomra. Kasuba István 2015-ben a Facebook közösségi portálon egy fényképalbumban (<https://www.facebook.com/media/set/?set=oa.458243840994206&type=1>) bemutatta a temető valamennyi síremlékét. Ezeket átnézve találtam az alábbiakra, melyek azon Gádorosi sebesült katonák neveit őrzik, akik a fent nevezett kórházban sérüléseikbe belehaltak.

Birkás József szül. év 1881. hely Gádoros. Harctéri sebesülés következtében elhunyt 1915.-ben a Békéscsaba hadikórházban. Nyughelye Békéscsaba Hősi temető.

[illegible][illegible]

Inklovics János szül. éve ismeretlen. hely Gádoros. Harctéri sebesülés következtében elhunyt 1915.-ben a Békéscsaba hadikórházban. Nyughelye Békéscsaba Hősi temető.

A fentebb bemutatott síremlékek alatt nyugvó áldozatok nevei nincsenek feltüntetve a Gádorosi I. Világháborús hősök emlékművének márványtábláján.

2. Cseh Köztársaság Katonai levéltára

Az elmúlt években Kasuba István a Cseh Köztársaság katonai levéltárában mintegy 50000 dokumentum átvizsgálása során kigyűjtötte a Békéscsabai Cs. és Kir. 101. és Gyalogezred a Békés Megye területéről bevonult katonáinak ott fellelhető anyagait. A mai ma napig ezen dokumentumok között, az alábbi Gádorosi származású I. Világháborús hősök kartonjait találtam.

A kartonok cseh nyelven íródtak, és az alábbi adatokat tartalmazzák:

- Vezetéknév és keresztnév
- Rang és ezred
- Születési hely és dátum
- Állampolgárság
- Elhalálozás ideje és helye
- Temetés dátuma
- Temető és a temetés helyének megjelölése
- A temetési hely száma
- Az adatkivonat készült:

- Halálozási adatkönyv

1. Dongó Lajos

Příjmení a jméno Ludvik
DONGO

Hodnost a pluk četař býv.pěš.pl.č.101

Datum a místo narození 27 let,
(polit. okres, země) Gádoros, Brosháza Bekés,
Maďarsko.

Příslušnost táž,
(polit. okres, země)

Datum a místo úmrtí 23 .III.1915
(polit. okres, země) v epidemické nemocnici
v Košicích, Slovensko.

Datum pohřbu 24.III.1915

Označení hřbitova a místo epidemický hřbitov
(polit. okres, země) Barča u Košic, Slovensko.

Oddělení, číslo hrobu neznámo.

Opsáno podle matriky býv.posádkové nem.
č.20, uložené u ZVV, Košice.

Úmrtí kniha: tom., fol. tom.XII., fol.24.

2. Udvarcsik (Udvarcsik) József

Příjmení a jméno

Udvarcsik József

Hodnost a pluk

voj. byr. p. pl. č. 4.

Datum a místo narození

1888.

(polit. okres, země)

Gádoros, Pekés
Uherka

Příslušnost

Lamčák

(polit. okres, země)

Datum a místo úmrtí

23. září 1914.

(polit. okres, země)

Tlážhorod

Datum pohřbu

24. září 1914.

Označení hřbitova a místo

Epidem. hřbitov

(polit. okres, země)

v Tlážhorodě

Oddělení, číslo hrobu

rozváne

Opsáno podle

mate. byr. č. 4. nov. č. 11.

Úmrtní kniha: tom., fol. 7. 35.

Fiskárna MNO, — 1163-36.

3. Maczko (Mácskó) József

Příjmení a jméno

Maczko József

Hodnost a pluk

voj. por. pěší pluk 101

Datum a místo narození
(polit. okres, země)

13. let.
Gádoros, Orosháza,
Maczsko

Příslušnost
(polit. okres, země)

13. let.

Datum a místo úmrtí
(polit. okres, země)

28. I. 1915.
v zvl. nemocnici IV.

Datum pohřbu

nemocnice 29. I. 1915

Označení hřbitova a místo
(polit. okres, země)

Baksa u Pápa
dolejší hřbitov

Oddělení, číslo hrobu

Opsáno podle

mat. úm. por. nem. 021.
u 2. V. Div. 11.

Úmrtí kniha: tom., fol.

tom. III., fol. 13.

4. Nagy József

Příjmení a jméno

Nagy József

Hodnost a pluk

Datum a místo narození

1881

(polit. okres, země)

Gadoros, Békés
Uhersko

Příslušnost

armáda

(polit. okres, země)

Datum a místo smrti

23. září 1914

(polit. okres, země)

Užhorod

Datum pohřbu

24. září 1914

Označení hřbitova a místo

Epidem. hřbitov

(polit. okres, země)

Užhorodě

Oddělení, číslo listu

navrátné

Opsáno podle

mat. kř. ex. cel. nov. z. 11.

Úmrtí kniha: tom. fol.

I. 24.

5. Rajeczki Pál

Příjmení a jméno Paul
RAJECZKI,
Hodnost a pluk vojín býv. voj. zásobárny
v Temesváru.
Datum a místo narození 1892, Gádoros.
(polit. okres, země) Orosháza, Békés, Maďarsko.
Příslušnost táž.
(polit. okres, země)
Datum a místo úmrtí 16.X.1914 Košice.
(polit. okres, země) posádková nem.č.20,
Datum pohřbu 16.X.1914
Označení hřbitova a místo ústřední, Košice.
(polit. okres, země)
Oddělení, číslo hrobu. / .
Opsáno podle matriky býv. pos. nem.č.20,
uložené u ZVV Košice.
Úmrtí kniha, tom., fol. tom.V., fol.104.

6. Szabó János

Příjmení a jméno *Ján Szabo*
 Hodnost a pluk *voj. p. pl. 1st*
 Datum a místo narození *1880*
Gádoros
Békés
 Příslušnost *Oth*
č. 1. 3. 1916
 Datum a místo úmrtí *4. 3. 1916*
Ceské Budějovice
 Datum pohřbu *6. 3. 1916*
 Označení hřbitova a místo *Č. 1. 3. 1916*
Ceské Budějovice
 Oddělení, číslo hrobu *1087157*
 Opsáno podle *voj. ústřední správy křesť. a o. úřadu*
v Ces. Budějovicích.
 Úmrtí kniha: tom., fol. *III. 76*
 Tiskárna MNO. — 1163-36.

A kutatás még nem ért véget, amennyiben további Gádorosi hősi halott adatai kerülnek a birtokomba, azokat is továbbküldöm neked!

Michal

Příjmení a jméno

Michal

Hodnost a pluk

pl. 1. st. 1. br. 1. br. 1. br.

Datum a místo narození

(polit. okres, země) 1. 1. 1888, Sázava, Středočeský kraj, Československo.

Příslušnost

(polit. okres, země)

Datum a místo úmrtí

(polit. okres, země)

1. 1. 1945, Praha, Středočeský kraj, Československo.

Datum pohřbu

1. 1. 1945, Praha, Středočeský kraj, Československo.

Označení hřbitova a místo

(polit. okres, země)

1. 1. 1945, Praha, Středočeský kraj, Československo.

Oddělení, číslo hrobu

1. 1. 1945, Praha, Středočeský kraj, Československo.

Opsáno podle

1. 1. 1945, Praha, Středočeský kraj, Československo.

Úmrtí kniha: tom., fol.

1. 1. 1945, Praha, Středočeský kraj, Československo.